Oświadczenie złożone
przez senatora Aleksandra Szweda
na 66. posiedzeniu Senatu
w dniu 13 października 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Waldemara Żurka oraz do ministra spraw wewnętrznych i administracji Marcina Kierwińskiego

Szanowni Panowie Ministrowie!

Swoje oświadczenie kieruję na wniosek radnych Prawa i Sprawiedliwości, Beaty Muchy i Piotra Sosińskiego, oraz wielu zaniepokojonych mieszkańców z mojego regionu, w sprawie dzisiejszej interwencji służb w ogrodzie zoologicznym Zoo Łączna w gminie Mieroszów w powiecie wałbrzyskim.

Sposób przeprowadzenia dzisiejszej interwencji Policji i prokuratury w Zoo Łączna w gminie Mieroszów w powiecie wałbrzyskim budzi poważne zastrzeżenia co do proporcjonalności zastosowanych środków, transparentności podejmowanych czynności, a przede wszystkim rzeczywistego wpływu tych działań na dobrostan zwierząt. Zakrojona na szeroką skalę akcja służb, zatrzymanie osób związanych z prowadzeniem ogrodu oraz rozpoczęta procedura odbierania i relokacji zwierząt rodzą fundamentalne pytanie: czy działania podejmowane w imię ochrony zwierząt rzeczywiście służą ich dobru, czy też sposób ich przeprowadzenia może prowadzić do skutków sprzecznych z deklarowanym celem? Nagłe pozbawienie zwierząt znanego środowiska, odłów, hałas, zamieszanie, strach, transport w nieznane, a niekiedy również rozdzielenie osobników pozostających w utrwalonych relacjach społecznych – wszystko to może stanowić ogromne obciążenie, szczególnie dla gatunków egzotycznych i wrażliwych na zmianę otoczenia.

Poważne wątpliwości dotyczą również udziału podmiotów zewnętrznych w odławianiu i przejmowaniu zwierząt, a także możliwości ich przekazywania do placówek zagranicznych. Niepokój budzą także okoliczności zatrzymania osób prowadzących ogród zoologiczny oraz kwestia możliwości skutecznego korzystania przez nie z gwarancji procesowych w sytuacji, gdy równolegle podejmowane są czynności mogące wywołać nieodwracalne skutki. Państwo nie może zasłaniać się ochroną zwierząt, uchylając się jednocześnie od odpowiedzialności za sposób ich traktowania podczas interwencji. Dobrostan zwierząt nie może być jedynie hasłem uzasadniającym zastosowanie przymusu.

W związku z tym kieruję następujące pytania do właściwych ministrów.

Pytania do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego.

1. Jakie konkretnie podstawy prawne i ustalenia faktyczne uzasadniały odebranie poszczególnych zwierząt?

2. Czy decyzje te poprzedzono indywidualnymi ocenami ich stanu zdrowia i rzeczywistych warunków bytowania?

3. Czy rozważono zastosowanie środków mniej ingerujących w funkcjonowanie ogrodu, a jeśli tak, to dlaczego z nich zrezygnowano?

4. Jakie były podstawy zatrzymania osób związanych z prowadzeniem placówki i czy zapewniono im pełną realizację przysługujących gwarancji procesowych?

Pytania do ministra spraw wewnętrznych i administracji.

1. Czy skala zaangażowanych sił i środków Policji była proporcjonalna do rzeczywistych potrzeb interwencji?

2. Czy przeprowadzono ocenę wpływu działań służb na dobrostan zwierząt i czy zastosowano środki ograniczające stres i ryzyko urazów?

3. Kto nadzorował czynności odłowu i przekazywania zwierząt wykonywane przez podmioty zewnętrzne i czy działania te zostały należycie udokumentowane?

Domagam się również pilnego przedstawienia przez właściwe organy, oczywiście w granicach obowiązujących przepisów, dokumentacji obejmujących podstawy podjętych decyzji, indywidualne oceny weterynaryjne, protokoły odłowu i transportu, wykaz relokowanych zwierząt wraz z miejscami ich pobytu oraz wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za dalszą opiekę nad nimi. Oczekuję konkretnych odpowiedzi opartych na dokumentach i ustaleniach, a nie wyłącznie ogólnych zapewnień o prawidłowości przeprowadzonych czynności.

Aleksander Szwed